

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ

REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς

Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888

e-mail : info@raports.gr

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 20/2020

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 66^η

ΘΕΜΑ 4^ο: Γνωμοδότηση επί ερωτημάτων του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας αναφορικά με την είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων από πλοία για χρήση ιδιωτικών λιμενικών εγκαταστάσεων εγκατεστημένων σε χώρο αρμοδιότητας του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας καθώς και την είσπραξη ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων.

Την 15^η Απριλίου 2020, ημέρα Τετάρτη, ώρα 14:30, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 66^η Συνεδρίασή τους, μέσω τηλεδιάσκεψης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
4. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
5. Χλωμούδης Κωνσταντίνος	Μέλος
6. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
7. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος
8. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

Ουδείς

Χρέη γραμματέως εκτελεί η Ανθυποπλοίαρχος Λ.Σ. Τσιουπλή Σοφία.

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η παρούσα Εισήγηση αφορά στη διατύπωση Γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (εφεξής: Ρ.Α.Λ.) επί της υπ' αριθ. πρωτ. 156/24.07.2019 επιστολής του Προέδρου του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας (εφεξής: Λ.Τ.ΑΝΤ.), με θέμα: «Τέλη πρόσδεσης – Παραβολής – Πρυμνοδέτησης πλοίων σε ιδιωτικές λιμενικές εγκ/σεις εντός ορίων Λιμενικού ταμείου Αντίκυρας», με την οποία ετέθησαν υπ' όψιν της Αρχής (Ρ.Α.Λ.) τα ακόλουθα, προς απάντηση, ερωτήματα: α) «Αν νομιμοποιείται το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας στη είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων από πλοία για χρήση ιδιωτικών εγκαταστάσεων που όμως είναι εγκατεστημένες σε χώρο αρμοδιότητάς του» και β) «Αν νομιμοποιείται το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας στην είσπραξη ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων δεδομένου ότι (απευκταίο) ναυτικό ατύχημα θα έχει επιπτώσεις στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή αρμοδιότητάς του.».

Έπειτα έδωσε το λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή κ. Π. Κουφό, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την από 13^{ης} Απριλίου 2020 Εισήγησή του. Ακολούθως, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων προέβησαν σε διαλογική συζήτηση.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- 1) Στις 01/08/2019 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 908/01.08.19) υπεβλήθη στη Ρ.Α.Λ. η υπ' αριθ. πρωτ. 156/24.07.2019 επιστολή του Προέδρου του Λ.Τ.ΑΝΤ., με θέμα: «Τέλη πρόσδεσης – Παραβολής – Πρυμνοδέτησης πλοίων σε ιδιωτικές λιμενικές εγκ/σεις εντός ορίων Λιμενικού ταμείου Αντίκυρας», δια της οποίας ετέθησαν, εκ μέρους του Λ.Τ.ΑΝΤ., προς απάντηση, από τη Ρ.Α.Λ., τα ακόλουθα ερωτήματα: α) «Αν νομιμοποιείται το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας στη είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων από πλοία για χρήση ιδιωτικών εγκαταστάσεων που όμως είναι εγκατεστημένες σε χώρο αρμοδιότητάς του» και β) «Αν νομιμοποιείται το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας στην είσπραξη ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων δεδομένου ότι (απευκταίο) ναυτικό ατύχημα θα έχει επιπτώσεις στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή αρμοδιότητάς του.»., καθ' ότι, σύμφωνα με τα εντός της ίδιας επιστολής τεθέντα προβάλλεται ότι: «[...] Τα ίδια έσοδα του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας, [...], προέρχονται από: [...]. 2. Τέλη ελλιμενισμού φορτηγών πλοίων, καθώς στους λιμένες ευθύνης μας ελλιμενίζονται πλοία που εξυπηρετούν τις ανάγκες της Βιομηχανίας ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε. [...]. Εδώ και πολλά χρόνια τα πλοία που έκαναν χρήση των ως άνω λιμενικών εγκαταστάσεων κατέβαλλαν λιμενικά τέλη στο Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας. Τους τελευταίους μήνες ο Διοικητής του Α' Λιμενικού Τμήματος Αντίκυρας, ως αρμόδιος, δεν εισπράττει τέλη ελλιμενισμού από τα πλοία που δένουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις της βιομηχανίας, προβάλλοντας το επιχείρημα της μη νομιμοποίησης της Λιμενικής Αρχής προς τούτο, δεδομένου ότι τα τέλη αυτά δεν έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα. [...]. Επιπλέον των παραπάνω και σύμφωνα με την ΚΥΑ 3113.11/43730/16-6-2012, περί καθορισμού ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων [...] στον Φορέα μας θα πρέπει να καταβάλλεται και το τέλος αυτό, που μέχρι τώρα δεν γίνεται, αφού οι προαναφερόμενες λιμενικές εγκαταστάσεις παρέχουν τις αναφερόμενες στην σχετική, υπηρεσίες ασφαλείας. [...]».

- 2) Στις 15/10/2019 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 621/15.10.19 και 622/15.10.19) απεστάλησαν επιστολές της Ρ.Α.Λ. προς **α)** το Α' Λιμενικό Τμήμα Αντίκυρας (εφεξής: Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ.) και **β)** την εταιρεία «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» (εφεξής: Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε.) – της οποίας καθολική διάδοχος κατέστη η εταιρεία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. – ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» (εφεξής: ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.) –, μετά του συνημμένου σε αυτήν εγγράφου, με αντικείμενο, για τον μεν **α)** αποδέκτη της αντίστοιχης (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 621/15/10.2019) επιστολής, την παροχή στοιχείων και απόψεων επί του προβαλλόμενου, εντός της εν λόγω επιστολής, ισχυρισμού ότι το Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. «[...] δεν εισπράττει τέλη ελλιμενισμού από τα πλοία που δένουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις της βιομηχανίας, προβάλλοντας το επιχείρημα της μη νομιμοποίησης της Λιμενικής Αρχής προς τούτο, δεδομένου ότι τα τέλη αυτά δεν έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα. [...]», για τον δε **β)** αποδέκτη της αντίστοιχης (υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 622/15/10.2019) επιστολής, την παροχή στοιχείων και απόψεων επί των προβαλλόμενων, εντός της εν λόγω επιστολής, ζητημάτων, ιδίως επί των τεθέντων ερωτημάτων αυτής (της επιστολής), και την υποβολή της ισχύουσας σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε., καθώς και την υποβολή τυχόν πρόσθετων συναφών με την υπό κρίση υπόθεση στοιχείων.
- 3) Στις 29/10/2019, με το υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 1272/29.10.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, υπεβλήθη στη Ρ.Α.Λ., σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 622/15.10.2019 επιστολής, το από 29.10.2019 αίτημα της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. για τη χορήγηση παράτασης της προθεσμίας παροχής στοιχείων και απόψεων έως την 30^η Νοεμβρίου 2019.
- 4) Στις 30/10/2019 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1278/30.10.19) απεστάλη επιστολή του Προέδρου της Ρ.Α.Λ. προς την ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε., σε απάντηση του υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 1272/29.10.2019 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με την οποία της γνωστοποιήθηκε ότι το προαναφερθέν, περί παρατάσεως, αίτημά της έγινε αποδεκτό.
- 5) Στις 29/11/2019 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1756/18.12.19) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 622/15.10.2019 επιστολής, οι από πλευράς ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. απόψεις, με την από 29^{ης} Νοεμβρίου 2019 επιστολή της ίδιας εταιρείας, και στοιχεία, με: **α)** την υπ' αριθ. πρωτ. 13064/01.12.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και της Υφυπουργού Οικονομικών (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 01.12.2017, με ΑΔΑ: ΩΨΖΦΗ-ΤΔΣ), **β)** το Ν.Δ.4110/1960 (ΦΕΚ Α' 162), **γ)** την από 11^{ης} Μαρτίου 1966 συναφθείσα σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε., **δ)** την υπ' αριθ. πρωτ. Β.7032/4235/10.05.1963 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και **ε)** την υπ' αριθ. πρωτ. Σ.7972/3572/06.06.1966 Απόφαση των Υπουργών Συντονισμού – Οικονομικών – Βιομηχανίας και Εθνικής Άμυνας.
- 6) Στις 19/12/2019, με τα υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 1777/19.12.19 και 1783/19.12.19 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 621/15.10.2019 επιστολής, οι από πλευράς Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. απόψεις, με την υπ' αριθ. πρωτ. 3427.1/867/19.12.2019 επιστολή του, και στοιχεία, με: **α)** απόσπασμα (σελ. 120 και 141) του Β.Δ.14/1939 (ΦΕΚ Α' 24), **β)** απόσπασμα (σελ. 3503, 3506 και 3507) της Κ.Υ.Α. 8122.1/03/04 (ΦΕΚ Β' 310), **γ)** την υπ' αριθ. πρωτ. 13064/01.12.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και της Υφυπουργού Οικονομικών (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 01.12.2017, με ΑΔΑ: ΩΨΖΦΗ-ΤΔΣ), **δ)** την υπ' αριθ. πρωτ. 9681/01.09.16 Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 01.09.2016, με ΑΔΑ: ΩΟΣΛΗ-Β3Λ) και **ε)** την υπ' αριθ. πρωτ. 3512.22/03/97 Απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας μετά της συνημμένης σε αυτήν υπ' αριθ. 360/1997 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και **στ)** το Ν^ο 02334 Τριπλότυπο Είσπραξης Λιμενικών Δικαιωμάτων

του Λ.Τ.ΑΝΤ. και ζ) το υπ' αριθ. πρωτ. 3427.1/859/16.12.2019 έγγραφο του Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. προς το Λ.Τ.ΑΝΤ. – φερόμενο σαν Σχέδιο – μετά της συνημμένης σε αυτό Κατάστασης Πλοίων από τα οποία εισπράχθηκαν Λιμενικά Τέλη κατά το μήνα Νοέμβριο του 2019.

- 7) Στις 17/01/2020 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 64/17.01.20) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. προς το Λ.Τ.ΑΝΤ., μετά των συνημμένων σε αυτήν εγγράφων, με αντικείμενο την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων και απόψεων επί των υποβληθέντων, με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 1756/18.12.19, 1777/19.12.19 και 1783/19.12.19, στοιχείων και απόψεων του Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. και της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε., ιδίως επί του προβαλλόμενου ισχυρισμού του Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. περί είσπραξης λιμενικών δικαιωμάτων προσόρμισης υπέρ του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας όχι όμως και λιμενικών δικαιωμάτων πρόσδεσης και παραβολής από τα καταπλέοντα στον όρμο Αντίκυρας φορτηγά πλοία, καθώς και την υποβολή νεότερων ή/και πρόσθετων συναφών με την υπό κρίση υπόθεση στοιχείων.
- 8) Στις 25/01/2020 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 105/27.01.2020) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 64/17.01.2020 επιστολής, οι από πλευράς Λ.Τ.ΑΝΤ. συμπληρωματικές απόψεις, με την υπ' αριθ. πρωτ. 12/25.01.2020 επιστολή του, και στοιχεία, με το υπ' αριθ. πρωτ. 88/04.05.2019 έγγραφό του προς την Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Ο **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 725/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004, «για τη βελτίωση της ασφάλειας στα πλοία και στις λιμενικές εγκαταστάσεις.» (ΕΕΕΕ L 129.6/29.04.2004).
- 2) Το **Β.Δ.14/19.01.1939** «Περί κωδικοποίησης των περί λιμενικών Ταμείων κειμένων διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 24).
- 3) Το **Ν.Δ.4110/1960** «περί κύρωσης της από 27 Αυγούστου 1960 συμβάσεως αφορώσης εις την ίδρυσιν βιομηχανίας Αλουμινίου εν Ελλάδι.» (ΦΕΚ Α' 162).
- 4) Το **Ν.Δ.187/1973** «Περί κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» (ΦΕΚ Α' 261), όπως ισχύει.
- 5) Ο **Ν.2690/1999** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 45), όπως ισχύει.
- 6) Ο **Ν.2971/2001** «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 285), όπως ισχύει.
- 7) Ο **Ν.3622/2007** «Ενίσχυση της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 281).
- 8) Ο **Ν.4389/2016** «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 94).
- 9) Ο **Ν.4532/2018** «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 63), Άρθρο 15.
- 10) Το **Π.Δ.935/1978** «Περί συστάσεως Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας» (ΦΕΚ Α' 225).
- 11) Το **Π.Δ.456/1984** «Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός Νόμος» (ΦΕΚ Α' 164).

- 12) Το **Π.Δ.19/2016** «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)» (ΦΕΚ Α' 28), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- 13) Η **Κ.Υ.Α.8122.1/03/2004** «Αναπροσδιορισμός δικαιωμάτων Λιμενικών Ταμείων και Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων» (ΦΕΚ Β' 310).
- 14) Η **Κ.Υ.Α.1099313/5914 π.ε./Β0010**, από 02.12.2004, «Διατήρηση ή μη έργων και εγκαταστάσεων που υπάρχουν στον αιγιαλό και την παραλία και αφορούν σε βιομηχανικές και τουριστικές μονάδες, εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, επιχειρήσεις μεταλλευτικών, λατομικών και βιομηχανικών ορυκτών και καθορισμός της χρήσης αυτών» (ΦΕΚ Β' 1994).
- 15) Η **Κ.Υ.Α.3113.11/43730/2017** «Καθορισμός ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων» (ΦΕΚ Β' 2127).
- 16) Η υπ' αριθ. πρωτ. **13064/01.12.2017** Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και της Υφυπουργού Οικονομικών «Διατήρηση έργων – λιμενικών εγκαταστάσεων της εταιρείας με την επωνυμία “**ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.**”, που έχουν κατασκευασθεί από αυτή εντός του αιγιαλού και της παραλίας, καθώς και την παραχώρηση της χρήσης αιγιαλού και παραλίας στην ανωτέρω εταιρεία, στη θέση Άγιος Νικόλαος, του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας, Π.Ε. Βοιωτίας» (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 01.12.2017, με ΑΔΑ: ΩΨΖΦΗ-ΤΔΣ).
- 17) Η από **27.08.1960 Σύμβαση** μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των «Συμβαλλομένων» με σκοπό την ίδρυση στην Ελλάδα, Βιομηχανίας Αλουμίνιας και Αλουμινίου στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, η οποία κυρώθηκε με το Ν.Δ.4110/1960 (ΦΕΚ Α' 162).
- 18) Η υπ' αριθ. **1000.00/44060/2017** Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 299/19.06.2017).
- 19) Η υπ' αριθ. **1000.00/62063/2018** Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.08.2018).

ΥΠΑΓΩΓΗ – ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟ

Κεφάλαια τεκμηρίωσης:

- Α. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων
- Β. Νομικό πλαίσιο και Νομολογία
 - Ι. Άρθρο 1 και Άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του Π.Δ.935/1978
 - ΙΙ. Άρθρο 20 παρ. 1 και Άρθρο 42 του Β.Δ.14/1939
 - ΙΙΙ. Άρθρο 1 παρ. 7 έως και 9, Άρθρο 11 και Άρθρο 14 παρ. 1 του Ν.2971/2001
 - ΙV. Άρθρο 137 παρ. 1 του Ν.Δ.187/1973 – Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου
 - V. Άρθρο 967 του Π.Δ.456/1984 – Αστικός Κώδικας
 - VI. Άρθρο 1, Άρθρο 2 παρ. 11, Άρθρο 3 παρ. 1, Αιτιολογική Έκθεση Άρθρου 20 και Άρθρο 20 του Ν.3622/2007.
- Γ. Πραγματικά Περιστατικά – Λόγοι Αιτήματος
- Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης

Α. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 108 «Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία “Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων” (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος και συνδεδεμένων σε αυτό εγκαταστάσεων, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού [...]».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 112 «Κανονιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων και δεσμευτικών οδηγιών, εγκυκλίων, προτύπων, υποδειγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών, ανακοινώσεων, κωδίκων δεοντολογίας και χαρτών υποχρεώσεων και καλών πρακτικών, καθώς και κάθε άλλης απαραίτητης πράξης, ιδίως, για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) Στην οικονομική ρύθμιση, απλούστευση, στη διαφάνεια και στη συμβατότητα των τελών, χρεώσεων και κυρώσεων των λιμενικών υπηρεσιών και των ζητημάτων πρόσβασης επί όλων των ελληνικών λιμένων και επί των συνδεδεμένων με αυτούς εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και παροχής λιμενικών υπηρεσιών και χρηματοοικονομικής διαφάνειας. β) [...]. γ) Στην άσκηση των λοιπών ρυθμιστικών και άλλων αρμοδιοτήτων της, [...]».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 113 «Ρυθμιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων και διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης στους λιμένες, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης και τη συμμόρφωση προς τους χρηματοοικονομικούς στόχους, β) την τήρηση των υποχρεώσεων των δημόσιων και ιδιωτικών

φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ιδίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, Συμβάσεις Παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352 (L57/1), γ) τη ρύθμιση, εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352: αα) επί των τελών και χρεώσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και πρόσβασης στο λιμενικό τομέα και τις αγορές λιμενικών υπηρεσιών, ιδίως σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, συμβάσεων και λιμενικών υπηρεσιών, γγ) επί αναληφθεισών δεσμεύσεων για τα ανωτέρω θέματα, δ) [...], ε) [...], στ) [...] και σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου Άρθρου προβλέπεται ότι: «2. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) [...], β) [...], γ) [...], δ) τον έλεγχο συμβατότητας, αναλογικότητας σε σχέση με την παρεχόμενη υπηρεσία και λήψη των αναγκαίων ρυθμιστικών μέτρων επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, τη γνωμοδότηση κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, ε) [...]».

Σύμφωνα με τις ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις η Ρ.Α.Λ. είναι καθ' ύλην αρμόδια να εξετάσει και να γνωμοδοτήσει επί του εν θέματι ζητήματος. Συνεπώς παραδεκτώς ήχθη προς συζήτηση και εξετάζεται η εν θέματι υπόθεση ενώπιον της Ρ.Α.Λ.

B. Νομικό Πλαίσιο

I. Άρθρο 1 και Άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του Π.Δ.935/1978

Σύμφωνα με το **Άρθρο 1** του Π.Δ.935/1978 προβλέπεται ότι: «**Συνίσταται Λιμενικό Ταμείο υπό την επωνυμία Λιμενικό Ταμείο Αντικύρας. Ως περιοχή δικαιοδοσίας του ως άνω Λιμενικού Ταμείου, καθορίζονται τα παράλια όρμου Αντικύρας, τα ανήκοντα στις Κοινότητες Αντικύρας, Διστόμου, Στειρίου και Κυριακίου. Έδρα του Λιμενικού Ταμείου Αντικύρας ορίζεται ο ομώνυμος λιμένας.**».

Σύμφωνα με την **παρ. 1 και 2 του Άρθρου 3** του Π.Δ.935/1978 προβλέπεται ότι: «**1. Εις το Λιμενικό Ταμείο Αντικύρας περιέρχεται η κατά τις ισχύουσες διατάξεις φορολογία επί της περιοχής δικαιοδοσίας του. 2. Ωσαύτως όλα τα δικαιώματα και όλες οι υποχρεώσεις του Λιμενικού Ταμείου Ιτέας που αναφέρονται στην περιοχή του άρθρου 1 του παρόντος περιέχονται του λοιπού στο Λιμενικό Ταμείο Αντικύρας.**».

Στα λιμενικά ταμεία ανήκει το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης και εκμετάλλευσης του αντίστοιχου λιμένα, καθώς και το δικαίωμα παροχής, με σύμβαση που αυτά θα καταρτίσουν με τον πάροχο των προσφερόμενων υπηρεσιών, κάθε είδους λιμενικών υπηρεσιών προς τους χρήστες του λιμένα, έναντι ανταλλάγματος.

II. Άρθρο 20 παρ. 1 και Άρθρο 42 του Β.Δ.14/1939

Σύμφωνα με την **παρ. 1 του Άρθρου 20** «**Περί των πόρων των Λιμενικών Ταμείων Κατονομασία των πόρων εν γένει των Λιμενικών Ταμείων (α) Αρθρ. 7 Ν.Δ. 28 Ιουν. 1923, β) παρ. 2 άρθρ. 4 Ν.Δ. 23 Σεπτ. 1925, γ) Περίοδος δευτέρα παρ. 5 άρθρ. 17 Νόμ. 3030, δ) παρ. 7 άρθρ. 7 Ν.Δ.22 Ιουλ. 1933, ε) άρθρον έκτον Νόμ. 5988.**» του Β.Δ.14/1939, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 13 του Ν.Δ.1116/1942 (ΦΕΚ Α' 53), προβλέπεται ότι: «**Τα έσοδα εκάστου Λιμενικού Ταμείου**

αποτελούνται: **1)** [...]. **2)** [...]. **3)** [...]. **4)** [...]. **5)** [...]. **6)** [...]. **7)** Εκ δικαιωμάτων προσδέσεως, παραβολής και προσορμής εις κρηπιδώματα λέμβων, ιστιοφόρων και πλοίων μετά κινητηρίου δυνάμεως παντός είδους και τύπου, επιβαλλομένων κατά τόνον της ολικής χωρητικότητας αυτών. **8)** [...]. **9)** [...]. **10)** [...]. **11)** [...]. **13)** Εξ οιουδήποτε άλλου τέλους ή δικαιώματος, όπερ κανονίζει ειδικός νόμος».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 42** «Περί της εισπράξεως των πορθμείων και των δικαιωμάτων προσδέσεως και παραβολής πλοίων. (α) Παρ. 3 του άρθρ. 18 Ν.Δ. 23 Σεπτ. 1925, παρ. 4 του άρθρ. 4 του Ν.Δ. 13 Νοεμ. 1927).» του ίδιου Β.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του Άρθρου 4 του Ν.Δ.158/1969 (ΦΕΚ Α' 63,) προβλέπεται ότι: «**1.** Η είσπραξις των πορθμείων διελεύσεως πλοίων ή δικαιωμάτων προσορμίσεως, προσδέσεως ή παραβολής πλοίων, επιβαλλομένων κατά τας ισχυούσας διατάξεις των περί λιμένων και Λιμενικών Ταμείων Νόμων, διενεργείται υπό των υπαλλήλων των Λιμενικών Αρχών. **2.** Ο τρόπος της εισπράξεως και ελέγχου των ως άνω πορθμείων ως και η καταγραφή εις βιβλία και καταστάσεις αυτών κανονισθήσονται εκάστοτε διά Δ/των.».

Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του Άρθρου 42 προαναφερθέντος Β.Δ., εξεδόθη το από 27.03.1944 (ΦΕΚ Α' 79) Κανονιστικό Διάταγμα «Περί της βεβαιώσεως και εισπράξεως των υπέρ των Λιμενικών Ταμείων επιβεβλημένων δικαιωμάτων προσδέσεως κλπ.» και σύμφωνα με το Άρθρο μόνο του οποίου ορίστηκε ότι: «**1.** Η βεβαίωσις και είσπραξις των υπέρ των Λιμενικών Ταμείων επιβεβλημένων δικαιωμάτων προσδέσεως, παραβολής και προσορμής πλοίων ενεργείται υπό της οικείας Λιμενικής Αρχής δια διπλοτύπων αποδείξεων παρεχομένων αυτή υπό του Λιμενικού Ταμείου. **2.** [...]. **3.** [...]. **4.** [...].».

Παρομοίως, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των Άρθρων 20 και 42 του ως άνω Β.Δ., εξεδόθησαν επάλληλες Υπουργικές Αποφάσεις περί προσδιορισμού και αναπροσδιορισμού των ως άνω τελών. Με την Κ.Υ.Α. 8122.1/03/2004 (ΦΕΚ Β' 310) περί «αναπροσδιορισμού των δικαιωμάτων Λιμενικών Ταμείων και Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων» επανακαθορίστηκαν τα υπέρ των Λιμενικών Ταμείων τέλη τουριστικών πλοίων, πλοίων αναψυχής, και αλιευτικών σκαφών και τα υπέρ των Λιμενικών και Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων δικαιώματα που βαρύνουν τις μεγάλες κατηγορίες πλοίων (Ε/Γ-Ο/Γ, κρουαζιερόπλοιων, φορτηγών κλπ.) (βλ. και Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ., Β' Τακτική Ολομέλεια 208/2015 όπου διακρίνονται τα τέλη που βαρύνουν τις μεγάλες κατηγορίες πλοίων και τα τέλη που βαρύνονται τα τουριστικά πλοία αναψυχής, επαγγελματικά, ιδιωτικών και επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών).

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το Άρθρο 20 «Λιμενικά τέλη επιβατών και οχημάτων Σκοπός και τρόπος επιβολής τους» του Ν.3622/2007, επαναπροδιορίστηκαν τα τέλη επιβατών και οχημάτων που αποβιβάζονται και επιβιβάζονται από πλοία σε λιμένες αρμοδιότητας φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης. Ήδη με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 3622/2007 προσδιορίζεται ότι: «Με τις προτεινόμενες διατάξεις επαναπροσδιορίζεται η έννοια της ανταποδοτικότητας των λιμενικών τελών, ώστε τα λιμενικά έργα που κατασκευάζονται με τα έσοδα αυτά να ωφελούν άμεσα αυτούς που βαρύνονται με την καταβολή τους (επιβολή τέλους τόσο στους επιβιβαζόμενους όσο και στους αποβιβαζόμενους επιβάτες και οχήματα) [...]». Πιο συγκεκριμένα, με το Άρθρο 20 του Ν.3622/2007, προβλέπεται ότι: «**1.** Σε πάσης φύσεως όχημα επιβιβαζόμενο ή αποβιβαζόμενο σε ή από πλοίο γραμμών εσωτερικού ή εξωτερικού, με ελληνική ή ξένη σημαία, κινούμενο επί τροχών, είτε αυτοδυνάμως είτε ρυμουλκούμενο, επιβάλλεται ειδικό τέλος χρήσεως λιμένα υπέρ των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων επιβίβασης και αποβίβασης. Το τέλος είναι ανταποδοτικό για την κατασκευή, συντήρηση, λειτουργία και εκσυγχρονισμό των λιμενικών εγκαταστάσεων και υποδομών που απαιτούνται για την καλύτερη διακίνηση των πάσης φύσεως οχημάτων που έχουν σκοπό την επιβίβασή τους στα πλοία ή την αποβίβασή τους από αυτά [...]. **2.** [...]. **3.** [...]. **4.** Σε κάθε επιβάτη που επιβιβάζεται σε ή αποβιβάζεται από πλοίο, επιβάλλεται ειδικό

ανταποδοτικό τέλος χρήσεως λιμένα υπέρ των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων επιβίβασης και αποβίβασης, για την κατασκευή, συντήρηση και εκσυγχρονισμό των λιμενικών εγκαταστάσεων. 5. [...]. 6. [...]. 7. [...]. 8. [...]. 9. [...]. 10. [...]. 11. [...].».

III. Άρθρο 1 παρ. 7 έως και 9, Άρθρο 11 και Άρθρο 14 παρ. 1 του Ν.2971/2001

Σύμφωνα με την **παρ. 7 του Άρθρου 1** «Ορισμοί» του Ν.2971/2001 ορίζεται ότι: «"Λιμένας" είναι ζώνη ξηράς και θάλασσας μαζί με έργα και εξοπλισμό, που επιτρέπουν κυρίως την υποδοχή κάθε είδους πλωτών μέσων και σκαφών αναψυχής, τη φορτοεκφόρτωση, αποθήκευση, παραλαβή και προώθηση των φορτίων τους, την εξυπηρέτηση επιβατών και οχημάτων και την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τις θαλάσσιες μεταφορές.». Ομοίως με την **παρ. 8** του ιδίου Άρθρου και Νόμου, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση του Άρθρου 55 του Ν.4676/2020 (ΦΕΚ Α' 67), ορίζεται ότι: «"Λιμενικά έργα" είναι εκείνα που εκτελούνται ολικά ή μερικά στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το έδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού ή στη ζώνη λιμένα, καθώς και εκείνα που επιφέρουν διαμόρφωση ή αλλοίωση των χώρων αυτών πλην της εκτέλεσης δειγματοληπτικών γεωτρήσεων σε θαλάσσιο και χερσαίο χώρο αρμοδιότητας Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής για τη συλλογή απαραίτητων επιστημονικών στοιχείων προς τεκμηρίωση μελετών λιμενικών έργων.». Ομοίως με την **παρ. 9** του ιδίου Άρθρου και Νόμου ορίζεται ότι: «"Φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα" είναι κάθε δημόσιος φορέας ή φορέας της Αυτοδιοίκησης ή ιδιωτικός ή μικτός φορέας που έχει, κατά νόμο, την ευθύνη της διοίκησης και της εκμετάλλευσης λιμένα.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 11** «Υφιστάμενα έργα και εγκαταστάσεις με βάση αναπτυξιακούς νόμους και συμβάσεις που έληξαν» του ιδίου Νόμου, όπως ίσχυε προ της αντικατάστασής του με το Άρθρο 28 του Ν.4607/2019 (ΦΕΚ Α' 65), προέβλεπε ότι: «**1.** Μετά τη λήξη σύμβασης που έχει συναφθεί από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) ή τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή τους Ο.Τ.Α. με τρίτους ή τη λήξη παραχώρησης του Δημοσίου κατ' εφαρμογή διατάξεων αναπτυξιακών νόμων, που αφορούν τεχνικά έργα τα οποία έχουν γίνει μέσα στον αιγιαλό ή την παραλία και έχουν εκτελεσθεί ύστερα από άδεια αρμόδιας αρχής, ο Υπουργός Οικονομικών και ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου κατά περίπτωση Περιφερειακού, Νομαρχιακού ή Κεντρικού Συμβουλίου Χ.Ο.Π., της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, του αρμόδιου κατά τόπο Ο.Τ.Α., σε περίπτωση δε έργων προς εξυπηρέτηση πλωτών μέσων και σύμφωνη γνώμη του Γ.Ε.Ν. και του Υ.Ε.Ν., αποφασίζουν αιτιολογημένα, για τη διατήρηση ή όχι αυτών και καθορίζουν τη χρήση τους. **2.** Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή σε περίπτωση που αφορούν βιομηχανικές και τουριστικές μονάδες, εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, επιχειρήσεις μεταλλευτικών, λατομικών και βιομηχανικών ορυκτών, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης. **3.** Η διατήρηση και παραχώρηση της χρήσης των τεχνικών έργων της παραγράφου 1, στα οποία έχουν προστεθεί, ως οργανικό σύνολο, έργα για τα οποία δεν υφίσταται άδεια της αρμόδιας αρχής, μπορεί να γίνει με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, έναντι ανταλλάγματος, το οποίο καθορίζεται με την ίδια απόφαση, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: **α.** [...]. **β.** [...]. **γ.** [...]. Η απόφαση παραχώρησης ανακαλείται, αζημίως για το Δημόσιο, σε περίπτωση μη υπαγωγής του έργου σε καθεστώς Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων λόγω μη συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων ή μη υποβολής, εντός της τασσόμενης προθεσμίας των δύο μηνών, αίτησης νομιμοποίησης των έργων ή μη έκδοσης απόφασης νομιμοποίησης, λόγω μη συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων.».».

Ακολούθως, εξεδόθη και η από 02.12.2004 υπ' αριθ. 1099313/5914 π.ε./ΒΒ0010 Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Τουριστικής Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β' 1994), με αντικείμενο την διατήρηση ή μη τεχνικών έργων και εγκαταστάσεων, μετά από άδεια της αρμόδιας αρχής, κατόπιν σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο, μετά τη λήξη της σύμβασης ή της Παραχώρησης. Με την ίδια Απόφαση, ορίστηκε η διαδικασία της έγκρισης διατήρησης των εγκαταστάσεων, μετά από τις γνώμες Υπουργείων και φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως και οι αρμόδιοι Υπουργοί για την υπογραφή της.

Επιπροσθέτως και σύμφωνα με την **παρ. 1 του Άρθρου 14** «Παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων» του Ν.2971/2001, όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 33 του Ν.4607/2019 (ΦΕΚ Α' 65) και ισχύει, προβλέπεται ότι: «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, είναι δυνατή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 6, η χωρίς δημοπρασία απευθείας παραχώρηση σε φορείς του Δημοσίου Τομέα και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις της χρήσης του αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, για την εκτέλεση έργων που εξυπηρετούν σκοπούς κοινωφελείς ή προστασίας του περιβάλλοντος, ναυταθλητικούς, ερευνητικούς, ύδρευσης, αποχέτευσης, επιστημονικούς, ανάπλασης, βιομηχανικούς, εξορυκτικούς, συγκοινωνιακούς, λιμενικούς, ναυπηγοεπισκευαστικούς, ενεργειακούς, αλιευτικούς και υδατοκαλλιεργητικούς. Τοπικά χωρικά σχέδια και θαλάσσιο χωροταξικό σχέδιο, όπως αυτό ορίζεται στον ν. 4546/2018 (Α' 101), λαμβάνονται υπόψη μετά την έγκρισή τους. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει και την απλή χρήση του αιγιαλού της παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών των έργων αυτών. Το αντάλλαγμα για τις παραχωρήσεις του παρόντος καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Ειδικά για λιμενικές τουριστικές υποδομές και επιχειρήσεις η παραχώρηση γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Τουρισμού. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται στους τουριστικούς λιμένες που εμπίπτουν στο άρθρο 29 του ν. 2160/1993 (Α' 118).».

IV. Άρθρο 137 παρ. 1 του Ν.Δ.187/1973 – Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου

Σύμφωνα με την **παρ. 1 του Άρθρου 137** «Έκτασις λιμένος» του Ν.Δ.187/1973, με το οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, ορίζεται ότι: «Ο λιμήν περιλαμβάνει: **α)** [...], **β)** τμήμα εδάφους καλούμενον "χερσαία ζώνη λιμένος" όπερ διήκει καθ' όλον το μήκος του λιμένος και εξικνείται εις βάθος και έκτασιν περιλαμβάνουσιν τα λιμενικά τεχνικά έργα, τους χώρους και εγκαταστάσεις τας εξυπηρετούσας τας λειτουργικάς ανάγκας τούτου (ως προβλήτας, αποβάθρας, παραλιακά πεζοδρόμια, ναυπηγεία, ιχθυόσκαλας, ναυταθλητικές εγκαταστάσεις, χώρους φορτοεκφορτωτικών εργασιών και εναποθέσεως φορτίων, διακινήσεως επιβατών) προς εξυπηρέτησιν των διά θαλάσσης συγκοινωνιών και μεταφορών από της ξηράς εις την θάλασσαν και αντιστρόφως».

Περαιτέρω και σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 7 του Ν.Δ. 2942/1954, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του Άρθρου 2 του Ν.2575/1998, προβλέπεται ότι: «Η χρήση και εκμετάλλευση των χώρων της "ζώνης λιμένος" και όσων εξομοιώνονται με αυτούς με αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.δ/τος 444/1970 (ΦΕΚ 38 Α') ανήκει στο Λιμενικό Ταμείο, το οποίο δικαιούται να προβαίνει με αντάλλαγμα σε προσωρινές παραχωρήσεις της χρήσης προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα με απόφαση της Λιμενικής Επιτροπής, που εγκρίνεται από το οικείο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (Υ.Ε.Ν.). Εάν η παραχώρηση γίνεται για χρονική περίοδο μικρότερη του έτους και δεν

συνδέεται με την εκτέλεση οποιασδήποτε μορφής έργου μόνιμου χαρακτήρα, δεν απαιτείται η γνώμη αυτή».

Με την, δε, παρ. 4 του Άρθρου 3 του Ν.Δ. 444/1970 (ΦΕΚ Α' 39) ορίζεται ότι: «Προς λιμένες και την χερσαίαν ζώνην αυτών εξομοιούνται οι κατά μήκος των ακτών χώροι εις ους: α) Ενεργείται προσόρμησις πλωτών μέσων. β) Διεξάγονται εργασίαι προσιδιάζουσαι εις την λειτουργίαν λιμένων ή άλλων λιμενικών εγκαταστάσεων. γ) Πραγματοποιούνται φορτοεκφορτωτικά εργασίαι ως και εργασίαι σχέσιν έχουσαι με την αναμονήν, επιβίβασιν και αποβίβασιν επιβατών και των αποσκευών αυτών. δ) Υφίστανται εγκαταστάσεις και κτίσματα αμέσου ναυτικού ενδιαφέροντος, συνιστώντα εξοπλισμόν των παραλίων, εις το πλαίσιον των σχεδίων πολεμικής χρησιμοποίησεως αυτών εις τον κατά θάλασσαν πόλεμον, ή εξυπηρετούντα τας από θαλάσσης μεταφοράς οίων: ναυπηγεία, νεωλκεία, εγκαταστάσεις διαλύσεως πλοίων, φυλάξεως και συντηρήσεως σκαφών, φορτοεκφορτώσεως πετρελαιοειδών ή χύδην φορτίων, ιχθυόσκαλαι, εγκαταστάσεις ναυταθλητικών σωματείων και χώροι αποθέσεως μέσων εργασίας από θαλάσσης, κατά το απαραίτητον προς εξυπηρέτησιν των ανωτέρω και μόνον σκοπών τμήμα εδάφους.».

V. Άρθρο 967 του Π.Δ. 456/1984 – Αστικός Κώδικας

Σύμφωνα με το **Άρθρο 967** «Κοινόχρηστα» του Π.Δ.456/1984 – Αστικός Κώδικας προβλέπεται ότι: «Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους.».

Επομένως, σύμφωνα με το Άρθρο 967 του Αστικού Κώδικα και το Άρθρο 22 του Ν.2971/2001, προκύπτει ότι «οι εντός Χερσαίας Ζώνης Λιμένος χώροι, δηλαδή ο αιγιαλός και οι συνεχόμενοι παραλιακοί, αποτελούν κοινόχρηστους χώρους, προοριζόμενους μόνο για έργα και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν την εμπορική, επιβατική, ναυτιλιακή, τουριστική και αλιευτική κίνηση και γενικότερα τις λειτουργικές ανάγκες του λιμένος» (βλ. ΣτΕ 1907/2017, 2500/2009, 3397/2001, 1358/2001) και, συνακόλουθα, η παραχώρηση χώρου εντός της ζώνης αυτής είναι επιτρεπτή μόνο για την εξυπηρέτηση των ανωτέρω αναγκών.

Πιο συγκεκριμένα, «οι λιμένες, οι οποίοι περιλαμβάνονται στα κοινόχρηστα πράγματα, ανήκουν στη δημόσια κτήση και προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, ο οποίος συνίσταται στην κοινοχρησία τους, η διαχείρισή τους δε, αντιδιαστέλλεται προς την διαχείριση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και συνιστά άσκηση δημοσίας εξουσίας. Στα πλαίσια της διαχείρισης των λιμένων από τη Διοίκηση είναι δυνατόν, σύμφωνα με τον βασικό, δημοσίου δικαίου κανόνα του Άρθρου 970 του Αστικού Κώδικα και τις διατάξεις των Άρθρων 13, 14 και 24 του Ν.2971/2001, να παραχωρούνται επ' αυτών ιδιαίτερα δικαιώματα προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφ' όσον με την παραχώρηση των ιδιαίτερων αυτών δικαιωμάτων, τα οποία έχουν χαρακτήρα δημοσίου και όχι ιδιωτικού δικαίου, εξακολουθεί να εξυπηρετείται ή, τουλάχιστον, δεν αναιρείται η κοινή χρήση. Εξ άλλου, η παραχώρηση ιδιαίτερων δικαιωμάτων επί κοινοχρήστων πραγμάτων αποβλέπει στην εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος» (βλ. ΟλστΕ 1211/2010).

VI. Άρθρο 1, Άρθρο 2 παρ. 11, Άρθρο 3 παρ. 1 του Ν.3622/2007.

Σύμφωνα με το **Άρθρο 1** «Σκοπός» του Ν.3622/2007 προβλέπεται ότι: «Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων, ο σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο δράσεων, καθώς και ο συντονισμός αυτών για τη διασφάλιση της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 725/2004 (L129/6 της

29.4.2004) και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2005/65 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L310 της 25.11.2005) για την ενίσχυση της ασφάλειας των πλοίων, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των λιμένων.».

Σύμφωνα με την **παρ. 11 του Άρθρου 2 «Ορισμοί»** του ίδιου Νόμου ορίζεται ότι: «Φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμενικής εγκατάστασης: Κάθε δημόσιος φορέας ή φορέας της Αυτοδιοίκησης ή ιδιωτικός ή μεικτός φορέας που έχει την ευθύνη της διοίκησης και της εκμετάλλευσης της λιμενικής εγκατάστασης.».

Σύμφωνα με την **παρ. 1 του Άρθρου 3 «Πεδίο εφαρμογής»** του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «**α)** Στους ακόλουθους τύπους πλοίων που εκτελούν διεθνείς πλόες: **αα)** επιβατηγά πλοία, περιλαμβανομένων και επιβατηγών ταχύπλων σκαφών, **αβ)** φορτηγά πλοία, περιλαμβανομένων και ταχύπλων σκαφών, 500 κόρων ολικής χωρητικότητας και άνω, **αγ)** κινητές μονάδες γεώτρησης ανοιχτής θαλάσσης. **β)** Στις εταιρείες των πλοίων της περίπτωσης α` όπως αυτές ορίζονται στον κανόνα ΙΧ/1 της Σύμβασης SOLAS. **γ)** Στα επιβατηγά πλοία που εξυπηρετούν την εθνική κυκλοφορία και που εμπίπτουν στην κατηγορία Α, υπό την έννοια του άρθρου 4 της Οδηγίας 98/18/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1998, για τους κανόνες και τα πρότυπα ασφαλείας για τα επιβατηγά πλοία, καθώς και στις εταιρείες τους, όπως ορίζονται στον κανόνα ΙΧ/1 της Σύμβασης SOLAS. **δ)** Στις λιμενικές εγκαταστάσεις της Επικράτειας που εξυπηρετούν πλοία των περιπτώσεων α` και γ`. **ε)** Στις λιμενικές εγκαταστάσεις της Επικράτειας, οι οποίες παρόλο που χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο από πλοία τα οποία δεν εκτελούν διεθνείς πλόες, υποχρεούνται, περιστασιακά, να εξυπηρετούν πλοία τα οποία αφικνούνται ή αναχωρούν στο πλαίσιο διεθνή πλου. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία για το χαρακτηρισμό και την ανάδειξη μιας λιμενικής εγκατάστασης, ως περιστασιακής εξυπηρέτησης πλοίων διεθνών πλόων, καθώς και ο βαθμός εφαρμογής σε αυτήν του Κεφαλαίου XI-2 της Διεθνούς Σύμβασης SOLAS 74 και του Κώδικα. **στ)** Στους λιμένες της Επικράτειας στους οποίους βρίσκονται μία ή περισσότερες λιμενικές εγκαταστάσεις των περιπτώσεων δ` και ε`, εξαιρουμένων των στρατιωτικών λιμενικών εγκαταστάσεων. **ζ)** Σε περιοχές που συνδέονται με τους λιμένες της περίπτωσης στ`, όπως αυτές καθορίζονται από τη μελέτη αξιολόγησης ασφάλειας του άρθρου 7.».

Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του Ν.3622/2007, εξεδόθη η υπ' αρ. 4433.7/12/2008 (ΦΕΚ Β' 1020) Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός των κριτηρίων και της διαδικασίας για τον χαρακτηρισμό και την ανάδειξη λιμενικής εγκατάστασης υπόχρεης για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 725/2004, ως [Λιμενικής Εγκατάστασης Περιστασιακής Εξυπηρέτησης πλοίων διεθνών πλόων], καθώς και καθορισμός του βαθμού εφαρμογής σε αυτήν του Κεφαλαίου XI-2 της ΔΣ SOLAS 74 και του Κώδικα ISPS.».

Σύμφωνα με την **παρ. 1 του Άρθρου 2 «Κριτήρια εφαρμογής»** της οικείας Υπουργικής Απόφασης προβλέπεται ότι: «Ο χαρακτηρισμός και η ανάδειξη μιας λιμενικής εγκατάστασης της επικράτειας ως "Λιμενική Εγκατάσταση Περιστασιακής Εξυπηρέτησης πλοίων διεθνών πλόων" πραγματοποιείται μετά από διενεργηθείσα αξιολόγηση της ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο (7) παρ. (1) του ν. 3622/2007 (Φ.Ε.Κ. 281 Α'), από την οποία προκύπτει ότι συντρέχει μία εκ των δύο παρακάτω προϋποθέσεων: Προϋπόθεση α): (i) εξυπηρετεί τριπλάσιο τουλάχιστον αριθμό πλοίων, τα οποία δεν εκτελούν διεθνείς πλόες, σε σχέση με τον αντίστοιχο αριθμό των εξυπηρετούμενων υπό της ίδιας λιμενικής εγκατάστασης πλοίων, τα οποία αφικνούνται σε αυτή και εκτελούν διεθνείς πλόες, (ii) προκύπτει ότι ο αριθμός των αφίξεων των εξυπηρετούμενων, στο πλαίσιο των διεθνών πλόων, πλοίων, δεν υπερβαίνει τους πενήντα δύο (52) ανά ημερολογιακό έτος και επιπροσθέτως το χρονικό διάστημα δραστηριοποίησης της λιμενικής εγκατάστασης στην εξυπηρέτηση των πλοίων αυτών είναι μεγαλύτερο των (7) μηνών, (iii) δεν υπάρχουν εντός των ορίων διασύνδεσης πλοίων /

λιμενικής εγκατάστασης αγωγοί μεταφοράς ή αποθηκευτικοί χώροι φορτίων, (iv) η φορτοεκφόρτωση των κάθε είδους φορτίων από και προς τα εξυπηρετούμενα υπόχρεα και μη πλοία, να διεξάγεται απευθείας με οχήματα. Προϋπόθεση β): ανεξαρτήτως του αριθμού και της αναλογίας αφίξεων των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της προϋπόθεσης (α), λόγω του εποχιακού χαρακτήρα δραστηριοποίησης της (κυρίως κρουαζιέρες, φορτοεκφόρτωση εποχικών αγροτικών προϊόντων), η λιμενική εγκατάσταση εξυπηρετεί υπόχρεα πλοία που διεξάγουν διεθνείς πλόες, μόνο σε συγκεκριμένη συνεχή χρονική περίοδο μικρότερη των (7) μηνών και τηρούνται παράλληλα οι υποπεριπτώσεις (iii) και (iv) της προϋπόθεσης (α).».

Προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 725/2004 και του Ν.3622/2007, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εξεδόθη η Κ.Υ.Α. 3113.11./43730/2017 (ΦΕΚ Β' 2127) με την οποία αποφασίστηκε η επιβολή και ο καθορισμός του ύψους ανταποδοτικού τέλους υπέρ των – κατά την έννοια της παρ. 11 του Άρθρου 2 του Ν.3622/2007, όπως ισχύει – δημόσιου χαρακτήρα ή τοπικής αυτοδιοίκησης Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων που είναι υπόχρεοι εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 725/2004, εκτός Οργανισμών Λιμένων Α.Ε.

Το, δε, μοναδικό Άρθρο της ανωτέρω απόφασης (Κ.Υ.Α. 3113.11./43730/2017) προβλέπει ότι: «1. Την επιβολή ανταποδοτικού τέλους υπέρ των, κατά την έννοια της παρ. 11 του άρθρου 2 του ν. 3622/2007 (281 Α) όπως ισχύει, δημόσιου χαρακτήρα ή τοπικής αυτοδιοίκησης, Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων που είναι υπόχρεοι εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού 725/2004 ΕΚ εκτός Οργανισμών Λιμένων Α.Ε. 2. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός των ανταποδοτικών τελών υπέρ των Φορέων της ανωτέρω παραγράφου 1 για την παροχή από αυτούς των απαιτούμενων υπηρεσιών ασφάλειας στο πλαίσιο υποχρέωσης τους για εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας Κανονισμός 725/2004 ΕΚ, ν. 3622/2007 (281 Α) όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.12 του ν. 4150/2013 (102 Α) και ισχύει. 3. Τα υπέρ των ανωτέρω Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων, ανταποδοτικά τέλη, εισπράττονται στην περίπτωση που οι υπό τη διοίκηση και εκμετάλλευση τους υπόχρεες λιμενικές εγκαταστάσεις, διαθέτουν (α) εγκεκριμένο Σχέδιο Ασφαλείας Λιμενικής Εγκατάστασης (ΣΑΛΕ) και (β) το απαιτούμενο από το ανωτέρω εγκεκριμένο Σχέδιο Ασφαλείας προσωπικό, υποδομές και εξοπλισμό ασφαλείας για το επίπεδο ασφαλείας 1, 4. [...]. 5. Το ύψος του ανταποδοτικού τέλους καθορίζεται ως ακολούθως: Α. Τα τέλη Φ/Γ πλοίων, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα ISPS καθορίζονται παγίως στο ποσό των 150 € για εξυπηρέτηση εντός των ορίων της λιμενικής εγκατάστασης (Χερσαίων και Θαλάσσιων) έως 48 ώρες, μετά το πέρας των οποίων το ποσό θα προσαυξάνεται κατά 100€ για κάθε επιπλέον 24 ώρες εξυπηρέτησης. [...] 6. Υπόχρεοι για την καταβολή των ανταποδοτικών τελών και δικαιωμάτων της απόφασης αυτής, τα οποία βαρύνουν και ακολουθούν το πλοίο είναι ο πλοιοκτήτης, ο εφοπλιστής και ο κατά το χρονικό διάστημα της δημιουργίας της απαίτησης ναυτικός πράκτορας ή νόμιμος αντιπρόσωπος του, ευθυνόμενοι ο καθένας αλληλέγγυα και εξ ολοκλήρου. 7. [...]. 8. [...]. 9. [...].».

Γ. Πραγματικά Περιστατικά – Λόγοι Αιτήματος

Το Λιμενικό Ταμείο με την επωνυμία «Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας», δυνάμει του Π.Δ.935/1978 (ΦΕΚ Α' 225), συστάθηκε, με έδρα τον ομώνυμο λιμένα, και έλαβε τις αρμοδιότητες του Λιμενικού Ταμείου Ιτέας επί των παραλιών του όρμου Αντίκυρας που ανήκουν στις Κοινότητες Αντίκυρας, Διστόμου, Στεϊρίου και Κυριακίου. Διοικείται από Λιμενική Επιτροπή, σύμφωνα με το Άρθρο 2 του προαναφερθέντος Π.Δ., και διέπεται από τις διατάξεις του Β.Δ.14/1939 (ΦΕΚ Α' 24).

Με το Β.Δ. 14/1939 (ΦΕΚ Α' 24) συνεστήθησαν Λιμενικά Ταμεία, ως αυτοτελή Νομικά Πρόσωπα, τα οποία είχαν την, κατά παραχώρηση, αποκλειστική εκμετάλλευση της Ζώνης Λιμένα και των εντός αυτής λιμενικών εγκαταστάσεων. Περαιτέρω, σύμφωνα με το Άρθρο 20 του ιδίου Β.Δ., τα έσοδα των λιμενικών ταμείων, μεταξύ άλλων, προέρχονται από τους λιμενικούς φόρους που επιβάλλονται επί εισαγόμενων και εξαγόμενων προϊόντων και εμπορευμάτων, η μεταφορά των οποίων λαμβάνει χώρα διαμέσου του αιγιαλού ή από πλοίο σε πλοίο εντός του λιμένα αρμοδιότητας καθώς και από την επιβολή τελών πρόσδεσης ή παραβολής πλοίων.

Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Αλουμίνιον της Ελλάδος Βιομηχανική και Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία», ήδη από τη δεκαετία του 1960, λειτουργεί συγκεκριμένες βιομηχανικές και λιμενικές εγκαταστάσεις στην θέση Άγιος Νικόλαος του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας της Π.Ε. Βοιωτίας, βάσει **α)** της κυρωθείσας με το Ν.Δ.4110/1960 (ΦΕΚ Α' 162) από 27^{ης} Αυγούστου 1960 Σύμβασης (εφεξής: Σύμβαση) μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής: Ε.Δ.) και της PECHINEY COMPAGNIE DE PRODUITS CHIMIQUES ET ELECTROMETALLURGIQUES S.A., της COMPADEC COMPAGNIE POUR L' ETUDE ET LE DEVELOPPEMENT DES ECHANGES COMMERCIAUX S.A., της Οργανισμός Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε. και του Σταύρου Νιάρχου (εφεξής: Συμβαλλόμενοι), περί της ιδρύσεως βιομηχανίας αλουμίνας και αλουμινίου στην Ελλάδα, **β)** της υπ' αριθ. πρωτ. Β.7032/4235/10.05.1963 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών, περί της εντός προαναφερθείσας θέσεως παραχώρησης της αποκλειστικής χρήσης χώρου αιγιαλού και θαλάσσης στην Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε. και **γ)** της υπ' αριθ. πρωτ. Σ.7972/3572/06.06.1966 Απόφασης των Υπουργών Συντονισμού – Οικονομικών – Βιομηχανίας και Εθνικής Αμύνης, περί της εντός προαναφερθείσας θέσεως έγκρισης εκτέλεσης λιμενικών έργων από την Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε. Εν συνεχεία, το έτος 2003, ο όμιλος ALCAN εξαγόρασε τον όμιλο PECHINEY και μαζί την Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε., ενώ το έτος 2005, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. εξαγόρασε την Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε. από τον όμιλο ALCAN. Ακολούθως, το έτος 2017, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. κατέστη καθολική διάδοχος της Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε., κατόπιν συγχωνεύσεως μέσω απορροφήσεώς της (**βλ. και <https://www.alhellas.com/el-gr/history/history-timeline>**).

Το αντικείμενο της συγκεκριμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας σχετίζεται, μεταξύ άλλων, με την επεξεργασία, ως πρώτη ύλη, βωξίτη διασπορικού τύπου ($Al_2O_3 \cdot H_2O$) – μέταλλευμα υψηλής συγκέντρωσης σε οξειδίο του αργιλίου (45% – 60% σε Al_2O_3) – για την παραγωγή άνυδρης αλουμίνας (Al_2O_3) και, εν συνεχεία μέσω ηλεκτρολύσεώς της, πρωτόχτυτου αλουμινίου (**βλ. και Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2016 της Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε.**). Προς το σκοπό τούτο η εταιρεία (Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε.) διακινεί την πρώτη ύλη της, κυρίως, μέσω των λιμενικών εγκαταστάσεων, τις οποίες κατασκεύασε ίδια δαπάνη εντός του αιγιαλού και της παραλίας, στη θέση Άγιος Νικόλαος του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας της Π.Ε. Βοιωτίας.

Η αποκλειστική χρήση του αιγιαλού και της παραλίας της εν λόγω θέσεως παραχωρήθηκε στην εταιρεία δυνάμει της υπ' αριθ. πρωτ. Β.7032/4235/10.05.1963 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του Άρθρου 3 της Σύμβασης, και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών που καθορίζονται σε αυτή (τη Σύμβαση).

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 20 «ΟΔΙΚΑΙ, ΛΙΜΕΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ» της Σύμβασης, προβλέπεται ότι: «Διά την διευθέτησιν των οδών προσπελάσεως εις το ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ και εκτέλεσιν βασικών λιμενικών έργων (ισοπεδώσεις, καθαρισμόν του βυθού, προκουμαίαν και λιμενοβραχίονα) η εκτέλεσις των οποίων υπόκειται εις την έγκρισιν της Κυβερνήσεως, η ΕΤΑΙΡΕΙΑ θα αναλάβη εις βάρος αυτής δαπάνας μέχρι του ισοτίμου ενός εκατομμυρίου δολλαρίων. Εάν αι σχετικαί δαπάναι υπερβούν το ποσόν τούτο, η ΕΤΑΙΡΕΙΑ θα τύχη παρά του ΔΗΜΟΣΙΟΥ δανείου ποσού ίσου προς υπέρβασιν, επί επιτοκίω [...]. Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ άνευ

άλλης επιβαρύνσεως, πλην των δαπανών εκμεταλλεύσεως και συντηρήσεως, θα έχει το αποκλειστικόν δικαίωμα χρησιμοποίησεως των εγκαταστάσεων τούτων, εξαιρέσει περιπτώσεων προσκαίρου εθνικής ανάγκης. [...].».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Άρθρο 12 του Κεφαλαίου «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ» της Σύμβασης, προβλέπεται ότι: «1. Αι διατάξεις του υπ' αριθμ. 584/1960 Β.Δ. θα εφαρμόζονται ομοίως ως συμβατικάί ρήτραι καθ' όλη την διάρκεια της ισχύος της παρούσης συμβάσεως. 2. Προκειμένης εισαγωγής κεφαλαίων εκ του εξωτερικού πέραν των προβλεπομένων υπό του άνω υπ' αρ. 594/1960 Β.Δ. και της παρούσης επί τω τέλει της πραγματοποιήσεως του σκοπού της παρούσης ή των επεκτάσεων των προβλεπομένων υπό του άρθρου 1 αυτής, το ΔΗΜΟΣΙΟΝ υποχρεούται επί τη κινήσει της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ υποβαλλομένη κατά τας διατάξεις του Ν.Δ. 2687/1953 να επεκτείνει και επί των ούτως εισαχθησομένων κεφαλαίων διευκολύνσεις τας προβλεπομένας υπό του προμνησθέντος Β. Διατάγματος. [...].».

Ακολούθως, σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 15 «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΌΡΟΙ» της Σύμβασης, προβλέπεται ότι: «Επί της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ θα έχωσιν εφαρμογήν αι διατάξεις α) του άρθρου 2 (παρ. 1) του Ν. Διατάγματος 4002/1959 και του άρθρου 8 του Ν. Διατάγματος 3213/1955, [...], β) [...], γ) του άρθρου 4 (παρ. 2) του Ν. Διατάγματος 3746/1957 [...]». Εκ των προαναφερθέντων προκύπτει ότι η παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης των εν λόγω εγκαταστάσεων, στη θέση Άγιος Νικόλαος του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας της Π.Ε. Βοιωτίας, υλοποιήθηκε επί τη βάσει συγκεκριμένων διατάξεων αναπτυξιακών νόμων.

Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 26 «ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ» της Σύμβασης, προβλέπεται ότι: «Αι διατάξεις της παρούσης συμβάσεως ασχέτως χρόνου διάρκειας της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ περί ής το Άρθρον 5 της παρούσης θα παραμένουν εν ισχύι τεσσαράκοντα πέντε (45) έτη από 1 Ιουλίου 1964.».

Την 01.12.2017 εξεδόθη η υπ' αριθ. πρωτ. 13064/01.12.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και της Υφυπουργού Οικονομικών, κατ' Άρθρον 11 του Ν.2971/2001 και αριθ. 1099313/5914π.ε./Β0010/02.12.2004 Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Τουριστικής Ανάπτυξης, (αναρτηθείσα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 01.12.2017, με ΑΔΑ: ΩΨΖΦΗ-ΤΔΣ), με την οποία απεφασίσθη η «[...] διατήρηση των έργων και των λιμενικών εγκαταστάσεων της εταιρείας με την επωνυμία "ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.", που έχουν κατασκευασθεί από αυτή εντός του αιγιαλού και της παραλίας, καθώς και την παραχώρηση της χρήσης αιγιαλού και παραλίας στην ανωτέρω εταιρεία, στη θέση Άγιος Νικόλαος, του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας, Π.Ε. Βοιωτίας, συνολικού εμβαδού 18.044,00 τ.μ. [...]». Με την προαναφερθείσα απόφαση καθορίστηκε, μεταξύ άλλων, η επιτρεπόμενη χρήση των προαναφερθέντων έργων και κατασκευών της εταιρείας, «[...] αποκλειστικά και μόνο για την παραγωγή και εμπορία αλουμίνας και πρωτόχυτου αλουμινίου [...]», καθώς και η διατήρηση των έργων και των λιμενικών εγκαταστάσεων και η παραχώρηση της χρήσης του αιγιαλού και της παραλίας, για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από την ανάρτηση της εν λόγω αποφάσεως (01.12.2017), υπό τον όρο «[...] της καταβολής [...] ανεπιφυλάκτως της αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης [...], για το χρονικό διάστημα από Σεπτέμβριο 2014 έως δημοσίευση της παρούσας.» (ήτοι της αποφάσεως).

Εν προκειμένω, την 01.08.2019, το Λ.Τ.ΑΝΤ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 156/24.07.2019 έγγραφό του προς Ρ.Α.Λ., προέβαλε ότι: «[...] Τα ίδια έσοδα του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας, [...], προέρχονται από: [...]. 2. Τέλη ελλιμενισμού φορτηγών πλοίων, καθώς στους λιμένες ευθύνης μας ελλιμενίζονται πλοία που εξυπηρετούν τις ανάγκες της Βιομηχανίας ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε. [...]. Εδώ και πολλά χρόνια τα πλοία που έκαναν χρήση των ως άνω λιμενικών εγκαταστάσεων κατέβαλλαν λιμενικά τέλη στο Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας. Τους τελευταίους μήνες ο Διοικητής του Α' Λιμενικού Τμήματος

Αντίκυρας, ως αρμόδιος, δεν εισπράττει τέλη ελλιμενισμού από τα πλοία που δένουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις της βιομηχανίας, προβάλλοντας το επιχείρημα της μη νομιμοποίησης της Λιμενικής Αρχής προς τούτο, δεδομένου ότι τα τέλη αυτά δεν έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα. [...]. Επιπλέον των παραπάνω και σύμφωνα με την ΚΥΑ 3113.11/43730/16-6-2012, περί καθορισμού ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων [...] στον Φορέα μας θα πρέπει να καταβάλλεται και το τέλος αυτό, που μέχρι τώρα δεν γίνεται, αφού οι προαναφερόμενες λιμενικές εγκαταστάσεις παρέχουν τις αναφερόμενες στην σχετική, υπηρεσίες ασφαλείας. [...]». Εν όψει των ανωτέρω, και σύμφωνα με τα εντός της ίδιας επιστολής τεθέντα, το Λ.Τ.ΑΝΤ. υπέβαλε στη Ρ.Α.Λ., «[...] στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της περί εποπτείας και διασφάλισης της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, με έμφαση στη τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας [...]», τα ακόλουθα, προς απάντηση, ερωτήματα: **α)** «Αν νομιμοποιείται το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας στη είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων από πλοία για χρήση ιδιωτικών εγκαταστάσεων που όμως είναι εγκατεστημένες σε χώρο αρμοδιότητάς του» και **β)** «Αν νομιμοποιείται το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας στην είσπραξη ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων δεδομένου ότι (απευκταίο) ναυτικό ατύχημα θα έχει επιπτώσεις στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή αρμοδιότητάς του.».

Την 29.11.2019 η εταιρεία, με το από 29.11.2019 (υπ' αριθ. ΜΕ/ΛΙ ΓΜ/χς 185/ALP00000001-28-1010 Δ/ΑΜ) έγγραφό της προς Ρ.Α.Λ., προέβαλε σχετικά με το υπ' αριθ. πρωτ. 156/24.07.2019 έγγραφο του Λ.Τ.ΑΝΤ. ότι: «[...] Όσον αφορά την επιβολή τελών από το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας, σημειώνεται ότι τα πλοία που χρησιμοποιούν τις παραπάνω λιμενικές εγκαταστάσεις καταβάλουν λιμενικά τέλη στο Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας. Όπως προκύπτει από την επιστολή του λιμενικού Ταμείου προς την Αρχή Σας, από το Διοικητή του Α' Λιμενικού Τμήματος Αντίκυρας, το οποίο εισπράττει τα λιμενικά τέλη και τα αποδίδει στο Λιμενικό Ταμείο, τέθηκε το ζήτημα εάν είναι σύμνομη, λόγω έλλειψης ανταποδοτικού χαρακτήρα, η είσπραξη τελών ελλιμενισμού από πλοία τα οποία δένουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις της εταιρείας μας.» και εν συνεχεία σημείωσε ότι: «[...] για τη διατήρηση των επίμαχων έργων και τη χρήση αιγιαλού και παραλίας έχει εκδοθεί η με αρ. πρωτ. 13064/01.12.2017 κοινή υπουργική απόφαση, στην οποία προβλέπεται η διατήρηση και χρήση των εγκαταστάσεων με την καταβολή ανταλλάγματος.». Εν κατακλείδι, εντός του ίδιου εγγράφου, η εταιρεία ανέφερε ότι: «[...] η εταιρεία μας δεν αντιτάσσεται στην επιβολή λιμενικών τελών υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η υποχρέωση καταβολής τους είναι σύμφωνη με την κείμενη νομοθεσία και ότι η επιβολή τους πραγματοποιείται με την τήρηση των νόμιμων προϋποθέσεων. Το ίδιο ισχύει και για τα ανταποδοτικά τέλη τα οποία αφορούν την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούται οι όροι και προϋποθέσεις που τίθενται από την ΚΥΑ 3113.11/43730/16.06.2017 και την κείμενη νομοθεσία.».

Την 19.12.2019 το Α' Λ.Τ.Μ.ΑΝΤ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 3427.1/867/19.12.2019 έγγραφό του προς Ρ.Α.Λ., προέβαλε σχετικά με το υπ' αριθ. πρωτ. 156/24.07.2019 έγγραφο του Λ.Τ.ΑΝΤ. ότι: «[...] Το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας εισπράττει διά του Α' Λιμενικού Τμήματος Αντίκυρας λιμενικά τέλη από φορτηγά και άλλα επαγγελματικά (μη ιδιωτικής χρήσης) πλοία, τα οποία προσεγγίζουν τον όρμο Αντίκυρας, [...]», παραθέτοντας διατάξεις του Β.Δ.14/1939 (ΦΕΚ 24Α'/1939) και της Κ.Υ.Α. 8122.1/03/04 (ΦΕΚ Β' 310). Εν συνεχεία, εντός του ίδιου εγγράφου, υποστήριξε αναφορικά με την υπ' αριθ. πρωτ. 13064/01.12.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και της Υφυπουργού Οικονομικών ότι: «[...] δεν περιλαμβάνεται παράγραφος σχετική με ποσά που προκύπτουν από οφειλόμενα τέλη πλοίων που προσεγγίζουν τη λιμενική εγκατάσταση για λογαριασμό της εταιρείας και την τύχη των ποσών αυτών, σε αντίθεση με παρόμοιες Αποφάσεις

άλλων ιδιωτικών εγκαταστάσεων (π.χ. ΑΔΑ: ΩΟΣΛΗ-Β3Λ).». Περαιτέρω, το Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. στο προαναφερθέν έγγραφό του, ανέφερε σε σχέση με την υπ' αριθ. 360/1997 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. ότι: «Το Ν.Σ.Κ. με την αριθμ. 360/1997 γνωμοδοτεί θετικά στο ερώτημα αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση των χώρων της χερσαίας ζώνης των λιμανιών, στα οποία το Λιμενικό Ταμείο εκτελεί τα αναγκαία για την λειτουργία τους λιμενικά έργα ακόμη κι αν δεν έχουν καθοριστεί τα όρια αυτής (χερσαίας ζώνης) κατά την προβλεπόμενη στο νόμο διαδικασία.» και, κατόπιν τούτου, προέβαλε ότι: «Προϋπόθεση όμως για την είσπραξη από το Λιμενικό Ταμείο, λιμενικών δικαιωμάτων (προσόρμιση – παραβολή – πρόσδεση) από πλοία που προσεγγίζουν τα όρια δικαιοδοσίας του, είναι ο ανταποδοτικός χαρακτήρας των τελών αυτών, δηλαδή η παροχή από μέρος του Λιμ. Ταμείου αγαθών και υπηρεσιών προς τα πλοία, “συνώνυμα” με τη λειτουργία του λιμένα (π.χ. φωτισμός, καθαριότητα, παροχή νερού κ.τ.λ.). Το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας δεν παρουσιάζει το ανωτέρω έργο εντός της λιμενικής εγκατάστασης του Αγ. Νικολάου, καθώς τη χρήση και εκμετάλλευσή του την ασκεί αποκλειστικά η ανωτέρω περιγραφόμενη ιδιωτική εταιρεία “ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.”». Εν κατακλείδι, εντός της ίδιας επιστολής, το Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. ανέφερε ότι: «[...], η Υπηρεσία μας προβαίνει κανονικά στον υπολογισμό και την είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων (προσόρμιση) υπέρ του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας από τα καταπλέοντα στον όρμο Αντίκυρας φορτηγά πλοία. Απέχει όμως από την είσπραξη αυτών (λιμενικών δικαιωμάτων) αναφορικά με τη χρήση (πρόσδεση – παραβολή) των πλοίων στις λιμενικές εγκαταστάσεις (κρηπιδώματα) του λιμένα Αγ. Νικολάου καθόσον αυτές είναι στη διαχείριση ιδιωτικής εταιρείας, μη έχοντας το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας, καμία αρμοδιότητα επ' αυτών.».

Την 25.01.2020 το Λ.Τ.ΑΝΤ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 12/25.01.2020 έγγραφό του προς Ρ.Α.Λ., προέβαλε σχετικά με α) το υπ' αριθ. πρωτ. 3427.1/867/19.12.2019 έγγραφο του Α' Λ.ΤΜ.ΑΝΤ. και β) το από 29.11.2019 (υπ' αριθ. ΜΕ/ΛΙ ΓΜ/χς 185/ΑΡ00000001-28-1010 Δ/ΑΜ) έγγραφο της Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε. ότι: «[...] Η προσέγγιση [...] των πλοίων προς εξυπηρέτηση της βιομηχανίας γίνεται από θαλάσσια ζώνη λιμένα (ΘΖΛ) αρμοδιότητας Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας. Λιμενικά δικαιώματα προσόρμισης εισπράττονται κανονικά από την οικεία Λιμενική Αρχή. Αδυνατούμε να κατανοήσουμε την πρακτική της είσπραξης δικαιωμάτων προσόρμισης των πλοίων, αλλά την μη είσπραξη δικαιωμάτων πρόσδεσης και παραβολής των πλοίων που προσορμίζονται για να κάνουν χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων. Η Λιμενική Επιτροπή Αντίκυρας στην 3η/2019 συνεδρίασή της (ΑΔΑ: 78670ΛΖΟ-ΡΩΨ) [...], συνέταξε και διαβίβασε επιστολή στην εν λόγω βιομηχανία (επισυνάπτεται), αιτούμενη την σύναψη σύμβασης – συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών, για ανάληψη εργασιών ανταποδοτικού χαρακτήρα από το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας, ώστε να τεκμαίρεται η ανταποδοτικότητα των καταβαλλόμενων λιμενικών τελών. Στην επιστολή αυτή δεν έλαβε απάντηση. [...]. Ως προς τα ανταποδοτικά τέλη που αφορούν παροχή υπηρεσιών για την ενίσχυση της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων, λιμένων και θαλάσσιου περιβάλλοντος, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι επιπτώσεις πιθανού ναυτικού ατυχήματος σε πλοίο που έχει προσδέσει ή αναμένει να προσδέσει (αρόδο) στις λιμενικές εγκαταστάσεις προς εξυπηρέτηση της βιομηχανίας, θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ευρύτερη ΘΖΛ αρμοδιότητας Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας. Ως εκ τούτου ο Φορέας μας επιβάλλεται να εισπράττει τα αντίστοιχα ανταποδοτικά τέλη, προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του σε περίπτωση (απευκταίου) ναυτικού ατυχήματος.».

Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης

Διά της υπ' αρ. πρωτ. 156/24.07.2019 επιστολής του Λ.Τ.ΑΝΤ. ετέθησαν υπ' όψιν της Αρχής ερωτήματα αναφορικά με «[...] την είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων από πλοία για χρήση ιδιωτικών εγκαταστάσεων που όμως είναι εγκατεστημένες σε χώρο αρμοδιότητας του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας» καθώς και με «[...] την είσπραξη ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων» [...].».

Με το Π.Δ.935/1978 συνεστήθη το Λ.Τ.ΑΝΤ. και με το Β.Δ.14/1939 συνεστήθησαν τα Λιμενικά Ταμεία, ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα, τα οποία είχαν την, κατά παραχώρηση, αποκλειστική εκμετάλλευση της Ζώνης Λιμένα και των εντός αυτής λιμενικών εγκαταστάσεων.

Σύμφωνα με το Άρθρο 20 του Β.Δ. 14/1939, τα έσοδα των λιμενικών ταμείων, μεταξύ άλλων, προέρχονται από τους λιμενικούς φόρους που επιβάλλονται επί εισαγόμενων και εξαγόμενων προϊόντων και εμπορευμάτων, η μεταφορά των οποίων λαμβάνει χώρα διαμέσου του αιγιαλού ή από πλοίο σε πλοίο εντός του λιμένα αρμοδιότητας, καθώς και από την επιβολή τελών πρόσδεσης ή παραβολής πλοίων. Στους πόρους των λιμενικών ταμείων, συγκαταλέγονται τα τέλη και δικαιώματα, τα οποία προβλέπει η νομοθεσία, και ειδικότερα διακρίνονται σε τέλη που βαρύνουν τα πλοία, τους επιβάτες και τα οχήματα (**βλ. Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ Ολομέλειας 208/2015, 136/2015 σκ. 2, 3 της γνώμης πλειοψηφίας**).

Ειδικότερα, ως προς τα τέλη που βαρύνουν τα πλοία, γίνεται δεκτό ότι η επιβολή αυτών των τελών συνδέεται με τη χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων από τη δραστηριότητα του πλοίου, ήτοι τον ελλιμενισμό, την πρόσδεση, διέλευση, παραβολή κ.λπ. του πλοίου. Το σύνολο των ανωτέρω τελών που βαρύνουν πλοία, επιβάτες και οχήματα έχουν ως σκοπό τη συντήρηση των οικείων λιμενικών εγκαταστάσεων. Αυτά τα λιμενικά τέλη, ανεξαρτήτως ποιόν βαρύνουν, αποτελούν έσοδα του φορέα διαχείρισης και εκμετάλλευσης του λιμένα και έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα και αποτελούν δημόσια έσοδα κατά τα οριζόμενα στον Κ.Ε.Δ.Ε. (**βλ. Γνωμοδότηση ΝΣΚ Ολομέλειας 208/2015 σκ. 3**). Για την είσπραξη των τελών πλοίων της Κ.Υ.Α.8122.1/03/2004 αρμόδιες είναι οι κατά τόπον λιμενικές αρχές (**βλ. Γνωμοδότηση ΝΣΚ Ολομέλειας 208/2015 σκ. 6**).

Επιπροσθέτως, αναφορικά με τα ανταποδοτικά τέλη πλοίων παραβολής, πρυμνοδέτησης και ελλιμενισμού που εισπράττονται από τους αρμόδιους φορείς εκμετάλλευσης λιμένων ή τις λιμενικές αρχές, γίνεται δεκτό ότι αυτά ανταποκρίνονται στην παροχή της αντίστοιχης λιμενικής υπηρεσίας, και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη συντήρηση των υφιστάμενων λιμενικών έργων ή την κατασκευή νέων (**βλ. Γνωμοδότηση ΝΣΚ 328/2006, σκ. IV**).

Σημειώνεται, δε, ότι στην έννοια της χρήσης των λιμενικών εγκαταστάσεων περιλαμβάνεται η φυσική κατοχή και εξουσίαση των παραχωρούμενων και ο αποκλεισμός άλλων στη χρήση αυτή, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης εξασφάλισης πρόσβασης προς τους χρήστες και τα μέσα ναυσιπλοΐας, ενώ στην έννοια της εκμετάλλευσης αυτών περιλαμβάνεται η δυνατότητα αξιοποίησης των παραχωρούμενων για την παροχή με αντάλλαγμα λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων στους χρήστες του λιμένα και την προσωρινή παραχώρηση με αντάλλαγμα της χρήσης χώρων.

Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις, τα συμφωνηθέντα στην Σύμβαση, περί ίδρυσης στην Ελλάδα βιομηχανίας αλουμίνιας και αλουμινίου, εκινούνται «εντός του πλαισίου του προγράμματος οικονομικής αναπτύξεως της Χώρας», όπως αναφέρεται ρητώς στο Προοίμιο. Στο πλαίσιο αυτό, αρχικά, είχε παραχωρηθεί στην εταιρεία η εκμετάλλευση και χρήση

αιγιαλού και παραλίας με σκοπό την κατασκευή λιμενικών εγκαταστάσεων, με δαπάνες αυτής (της εταιρείας), προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Το ανωτέρω δε, δικαίωμα εκμετάλλευσης και χρήσης του αιγιαλού και της παραλίας έχει παραχωρηθεί εκ νέου στην καθολική διάδοχο της ως άνω εταιρείας.

Ειδικότερα, το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των λιμενικών εγκαταστάσεων της, αρχικά είχε χορηγηθεί βάσει διατάξεων αναπτυξιακών νόμων και την υπογραφείσα Σύμβαση. Ακολούθως, μετά τη λήξη αυτής της Σύμβασης, η παραχώρηση των εγκαταστάσεων ανανεώθηκε για επιπλέον δέκα (10) έτη από την ανάρτηση της υπ' αριθ. 13064/01.12.2017 Απόφασης στην Διαύγεια (βλ. [Απόφαση 13064/01.12.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και της Υφυπουργού Οικονομικών](#)). Με την προαναφερθείσα Απόφαση προβλέφθηκε η επιπλέον παραχώρηση χώρων και η καταβολή της αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης αυτών, όπως αυτή θα καθοριζόταν από το αντίστοιχο πρωτόκολλο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, για τη χρονική περίοδο από Σεπτέμβριο 2014 έως την ημερομηνία ανάρτησής της.

Στο, δε, Α.Τ.ΑΝΤ. ανήκουν η χρήση και εκμετάλλευση χώρων της Χερσαίας Ζώνης Λιμένα (ΧΖΛ), σύμφωνα με το Άρθρο 7 του Ν.Δ.2942/1954, καθώς και όσων χώρων εξομοιώνονται με αυτή (ΧΖΛ), κατ' Άρθρον 3 του Ν.Δ.444/1970, όπου δεν έχουν καθοριστεί όρια αυτής. Περαιτέρω, εν όψει του ερωτήματος «κατά πόσο η χρήση και εκμετάλλευση χώρων χερσαίας ζώνης λιμένα ή των εξομοιούμενων με αυτή χώρων υπάγονται στην αρμοδιότητα λιμενικού Ταμείου, για τους οποίους χώρους όμως δεν έχουν καθοριστεί τα όριά της», έχει γίνει δεκτό ότι «η έκταση της Χερσαίας Ζώνης Λιμένα προσδιορίζεται πραγματικά από τα εκτελούμενα ή προβλεπόμενα να εκτελεστούν σύντομα λιμενικά έργα, τα οποία κρίνονται αναγκαία για τις ανάγκες του λιμένα και με τα οποία συνδέεται ο φωτισμός και η καθαριότητα, ως αναγκαία έργα για την λειτουργία τους» (βλ. [Γνωμοδότηση ΝΣΚ 360/1997](#)).

Επομένως, η περιοχή παραλίας και αιγιαλού που παραχωρήθηκε στην εταιρεία για τη δημιουργία, χρήση και εκμετάλλευση των εντός αυτής (περιοχής) λιμενικών εγκαταστάσεων, δεν υπάγεται στην Χερσαία Ζώνη Λιμένα, όπως αυτή προσδιορίζεται στο Π.Δ.935/1978, εντός της δικαιοδοσίας του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας, καθώς κατ' εκείνο το χρόνο της παραχώρησης μόνη αρμόδια για την δημιουργία και μετέπειτα χρήση και εκμετάλλευση των λιμενικών εγκαταστάσεων ήταν η εταιρεία.

Επιπλέον των προαναφερθέντων, σημειώνεται ότι, με την υπ' αριθ. 328/2006 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. – η οποία έχει γίνει αποδεκτή από τα αρμόδια όργανα¹ με αποτέλεσμα να έχει περιβληθεί το μανδύα της εκτελεστότητας για τη Διοίκηση – έχει ερευνηθεί και απαντηθεί το ερώτημα αναφορικά με το κατά πόσο παραχωρηθείσες εκτάσεις παραλίας και αιγιαλού για την δημιουργία λιμενικών εγκαταστάσεων δυνάμει αναπτυξιακού νόμου συμπεριλαμβάνονται στην Χερσαία Ζώνη Λιμένα. Πιο συγκεκριμένα, εντός της προαναφερθείσας Γνωμοδοτήσεως, αναφέρεται, εν κατακλείδι, ότι: «[...] δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες έχει παραχωρηθεί δυνάμει αναπτυξιακών νόμων αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως των βασικών λιμενικών έργων που κατασκευάστηκαν με δαπάνες τους δεν υπόκεινται, μέχρι πλήρους αποσβέσεως των ποσών που δαπάνησαν για τις εν λόγω κατασκευές, σε άλλη επιβάρυνση, πλην αυτής των δαπανών λειτουργίας και συντήρησής τους, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η είσπραξη λιμενικών τελών και δικαιωμάτων.».

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, κατ' αρχήν, ορθώς το Α' Α.Τ.Μ.ΑΝΤ. εισπράττει αποκλειστικά και μόνον δικαιώματα προσόρμισης και όχι δικαιώματα

¹ Σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 7 του Ν.3086/2002 «Μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις, που είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση ή το Νομικό Πρόσωπο ή την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή».

πρόσδεσης και παραβολής, από τα προσεγγίζοντα τις οικίες λιμενικές εγκαταστάσεις πλοία, καθότι η χρήση και εκμετάλλευση της εν λόγω περιοχής έχει παραχωρηθεί με δύο Υπουργικές Αποφάσεις, ήτοι: **α)** με την Σ.7972/3572/06.06.1966 Υπουργική Απόφαση – σε εκτέλεση της Σύμβασης – και κατόπιν αυτής **β)** με την 13064/01.12.2017 Υπουργική Απόφαση, στην ιδιωτική εταιρεία «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.». Επομένως, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στην Αρχή στοιχεία, οι εν λόγω εγκαταστάσεις δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του Λ.Τ.ΑΝΤ., υπό την αίρεση της μη «[...] αποσβέσεως των ποσών που δαπάνησαν για τις εν λόγω κατασκευές [...]» (βλ. [Γνωμοδότηση ΝΣΚ 328/2006](#)).

Εν πάση περιπτώσει, δέον όπως αναφερθεί ότι, το Λ.Τ.ΑΝΤ. προσπάθησε να δημιουργήσει τεκμήριο ανταποδοτικότητας, εν τοις πράγμασι, με την προταθείσα – δια της υπ’ αριθ. πρωτ. 88/04.05.2019 επιστολής του προς την Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε. – σύναψη «σύμβασης – συμφωνίας» μεταξύ των μερών (Λ.Τ.ΑΝΤ. και Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε.), της οποίας το αντικείμενο θα έγκειτο στην ανάληψη εργασιών ανταποδοτικού χαρακτήρα από το Λ.Τ.ΑΝΤ. προς την εταιρεία, ώστε να προκύπτει η «[...] ανταποδοτικότητα των εισπραττομένων λιμενικών τελών, [...]», αναλαμβάνοντας εργασίες, «[...] όπως για παράδειγμα η βαφή των σημείων πρόσδεσης των πλοίων στις εγκαταστάσεις σας ή η συντήρηση των στηλών φωτισμού κ.λπ.». Μπορεί η αναφερθείσα στην εν λόγω επιστολή πρόταση να μην απαντήθηκε από την εταιρεία, πλην όμως, δέον όπως αυτή εξετασθεί εκ νέου από τα μέρη, τουλάχιστον, υπό το πρίσμα της εκ μέρους του Λ.Τ.ΑΝΤ. λήψης των αναγκαίων προληπτικών μέτρων αποτροπής και αποκατάστασης ναυτικών ατυχημάτων των προς ελλιμενισμό πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων που προσεγγίζουν τις εγκαταστάσεις της εταιρείας, εντός της περιοχής ευθύνης του Λ.Τ.ΑΝΤ.

Περαιτέρω, αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας παρατηρητέα τυγχάνουν τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 7 του Κανονισμού 725/2004 (ΕΚ) «[...] θα πρέπει να ενισχυθεί η ασφάλεια των πλοίων που εκτελούν εθνικά δρομολόγια εντός της Κοινότητας, καθώς και των συναφών λιμενικών εγκαταστάσεων [...]». Για τη διασφάλιση της εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού εξεδόθη ο Ν.3622/2007. Κατ’ εξουσιοδότηση του ως άνω νόμου εξεδόθη η υπ’ αριθ. 3113.11/43730/2017 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με την οποία καθορίστηκε το ύψος των ανταποδοτικών τελών υπέρ των Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων, για την παροχή από τους φορείς των απαιτούμενων υπηρεσιών ασφαλείας στο πλαίσιο υποχρέωσης για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Όπως γίνεται σαφές από την παρ. 3 της ανωτέρω αποφάσεως, τα τέλη αυτά εισπράττονται εφόσον οι υπό τη διοίκηση και εκμετάλλευση υπόχρεες λιμενικές εγκαταστάσεις διαθέτουν α) εγκεκριμένο Σ.Α.Λ.Ε. και β) το απαιτούμενο, από το ανωτέρω εγκεκριμένο Σχέδιο Ασφαλείας, προσωπικό, υποδομές και εξοπλισμό ασφαλείας για το επίπεδο ασφαλείας 1. Ωστόσο, η επιβολή των εν λόγω ανταποδοτικών τελών υπέρ των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων αφορά πλοία που προσεγγίζουν λιμενικές εγκαταστάσεις αρμοδιότητας των φορέων διοίκησης.

Στην υπό κρίση περίπτωση, όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω, οι ευρισκόμενες στη θέση Άγιος Νικόλαος, του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας της Π.Ε. Βοιωτίας λιμενικές εγκαταστάσεις, οι οποίες έχουν υλοποιηθεί από την Α.τ.Ε. Β.Ε.Α.Ε. και η χρήση και εκμετάλλευσή τους έχουν παραχωρηθεί στην ίδια εταιρεία δυνάμει της Σύμβασης, κατ’ αρχήν, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στην Αρχή στοιχεία, δεν προέκυψε ότι εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του Λ.Τ.ΑΝΤ. Επομένως και στο δεύτερο ερώτημα, κατ’ αρχήν, προσήκει αρνητική απάντηση αναφορικά με την επιβολή και είσπραξη ανταποδοτικών τελών με σκοπό την ενίσχυση της ασφαλείας των πλοίων, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των λιμένων, ωστόσο, υπό την ρητή επιφύλαξη περιέλευσης εις γνώση της Αρχής επιπροσθέτων στοιχείων, εκ των οποίων να

προκύπτει ότι πληρούται το σύνολο των τιθεμένων προϋποθέσεων της προαναφερθείσας παρ. 3 της Κ.Υ.Α. 3113.11/43730/2017.

Επειδή, σύμφωνα με το Άρθρο 20 του Β.Δ.14/1939, στα έσοδα εκάστου Λιμενικού Ταμείου συγκαταλέγονται τα τέλη που εισπράττονται εκ δικαιωμάτων πρόσδεσης, παραβολής και προσορμίσεως πλοίων μετά κινητηρίου δυνάμεως παντός είδους και τύπου.

Επειδή τα επιβαλλόμενα λιμενικά τέλη αποτελούν έσοδα του Λιμενικού Ταμείου και έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα.

Επειδή ο Κανονισμός (ΕΚ) 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενίσχυση της ασφάλειας των πλοίων, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των λιμένων προβλέπει την επιβολή ανταποδοτικών τελών με στόχο την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων.

Επειδή, σύμφωνα με την από 27.08.1960 συναφθείσα μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» σύμβαση, είχε αρχικά παραχωρηθεί στην τελευταία το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων στη θέση Άγιος Νικόλαος, του Δήμου Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας της Π.Ε. Βοιωτίας από κοινού με την υποχρέωση συντήρησης και λειτουργίας αυτών, και η ανωτέρω παραχώρηση χρήσης λιμενικών εγκαταστάσεων έχει ανανεωθεί και χορηγηθεί εκ νέου δυνάμει νεότερης Υπουργικής Απόφασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων ομόφωνα σε φανερή ψηφοφορία

ΓΝΩΜΟΔΟΤΕΙ

α' Επί του πρώτου ερωτήματος ότι το Λιμενικό Ταμείο Αντίκυρας, κατ' αρχήν, δεν νομιμοποιείται στην είσπραξη λιμενικών δικαιωμάτων πρόσδεσης και παραβολής από πλοία που χρησιμοποιούν τις ιδιωτικές λιμενικές εγκαταστάσεις της εταιρείας «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. – ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», καθολικής διαδόχου της εταιρείας «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.», η θέση των οποίων αρχικώς παραχωρήθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. Β.7032/4235/10.05.1963 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του Άρθρου 3 της κυρωθείσας με το Ν.Δ.4110/1960 «περί κύρωσης της από 27 Αυγούστου 1960 συμβάσεως αφορώσης εις την ίδρυσιν βιομηχανίας Αλουμινίου εν Ελλάδι.» (ΦΕΚ Α' 162) Σύμβασης, υπό την αίρεση της μη αποσβέσεως των εν λόγω λιμενικών εγκαταστάσεων και

β' Επί του δευτέρου ερωτήματος ότι, υπό την ρητή επιφύλαξη περιέλευσης εις γνώση της Αρχής επιπροσθέτων στοιχείων, προσήκει όμοια απάντηση αναφορικά με την είσπραξη ανταποδοτικών τελών σύμφωνα με τα απορρέοντα από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004, «για τη βελτίωση της ασφάλειας στα πλοία και στις λιμενικές εγκαταστάσεις.» (ΕΕΕΕ L 129.6/29.04.2004) και την Κ.Υ.Α.3113.11/43730/2017 «Καθορισμός ανταποδοτικών τελών για την παροχή υπηρεσιών ενίσχυσης της ασφάλειας πλοίων, λιμενικών εγκαταστάσεων και λιμένων» (ΦΕΚ Β' 2127), από πλοία που χρησιμοποιούν τις ιδιωτικές λιμενικές εγκαταστάσεις της εταιρείας «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. – ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», καθολικής διαδόχου της εταιρείας «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.».

Περαιτέρω, η Αρχή προτρέπει τα μέρη όπως επανεξετάσουν την πρόταση του Λιμενικού Ταμείου Αντίκυρας, τουλάχιστον υπό το πρίσμα της λήψης των αναγκαίων προληπτικών μέτρων αποτροπής και αποκατάστασης ναυτικών ατυχημάτων των προς ελλιμενισμό πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων που προσεγγίζουν τις εγκαταστάσεις της εταιρείας, εντός της περιοχής ευθύνης του Λ.Τ.ΑΝΤ.

Τέλος, η Αρχή αποφαινεται υπέρ της περαιτέρω διερεύνησης των συνθηκών και των τηρουμένων μέτρων ασφαλείας κατά την προσέγγιση και πρόσδεση πλοίων προς τις λιμενικές εγκαταστάσεις τόσο της αρμοδιότητας του Λ.Τ.ΑΝΤ όσο και της εταιρείας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΑΛ

Παναγιώτης – Ιάσων Αγγελόπουλος